

Chávez is dood: Viva Chávez!

'Hugo Chávez zal onder Latijns-Amerikaanse linkse groeperingen een icoonstatus krijgen die binnen enkele jaren die van Che Guevara kan gaan evenaren. Heel Latijns-Amerika begint aan een nieuwe bladzijde van zijn geschiedenis.' Patricio Silva, hoogleraar Latijns-Amerikaanse geschiedenis, laat zijn licht schijnen over het overlijden van Hugo Chávez, president van Venezuela.

Bolivariaanse revolutie

'Na de officiële aankondiging van de dood van Chávez gingen duizenden aanhangers schreeuwend en huilend de straat op om hun grote, collectieve verdriet met elkaar te delen. Met de kreet *Viva Chávez!* verklaarden zijn volgelingen zelfs na zijn dood hun loyaliteit aan de leider. De grote vraag is welke politieke koers Venezuela na het vertrek van de charismatische en allesbepalende leider gaat varen. De komende algemene verkiezingen, die volgens de grondwet binnen vier weken moeten worden gehouden, worden zeer waarschijnlijk door vicepresident Maduro worden gewonnen; dat staat min of meer vast. Wat moeilijker te voorspellen is, is of de "Bolivariaanse revolutie" nu een nog radicalere koers gaat varen en de banden met Cuba nog nauwer worden aangehaald.'

Viermaal president

'De afgelopen week was duidelijk dat het overlijden van Chávez een kwestie van dagen of zelfs uren kon zijn. Gedurende zijn hele ziekteperiode hebben zijn landgenoten niets van de Venezolaanse regering vernomen over Chávez ' ziekte en de ernst van zijn toestand. In oktober 2012 won Chávez voor de vierde maal de presidentiële verkiezingen. Tijdens de campagne betwijfelden vele politiek analisten of hij fit genoeg zou zijn om het land nog eens zes jaar te leiden. Chávez en zijn aanhangers beweerden van wel. In werkelijkheid moest Chávez echter kort na zijn overwinning weer naar Cuba vliegen voor verdere medische behandeling en kon hij zelfs zijn installatie niet meer meemaken.'

Hoge olieprijs

'Chávez had grote plannen met olierijk Venezuela en heel Latijns-Amerika. Om te beginnen wilde hij tot tenminste 2030 aan de macht blijven. In dat jaar zou hij persoonlijk leiding geven aan de herdenking van het 200ste sterfjaar van zijn grote held en inspirator, Simón Bolívar. Hij wilde de droom van Bolívar, een verenigd Latijns-Amerika, verwezenlijken door middel van een links-radical politieke ideologie. Door de hoge prijs van de olie kon Chávez veel sociale programma's voor de armste bevolkingsgroepen financieren. Hiermee bestreed hij

niet alleen de armoede maar bouwde hij ook een voortreffelijke electorale basis op onder miljoenen Venezolanen.'

Meest corrupte land Latijns-Amerika

'Het is te vroeg om Chávez dertien jaar durende bewind te evalueren maar het levert waarschijnlijk een gemengd resultaat op. Aan de ene kant heeft hij veel voor de arme Venezolanen gedaan, hoewel de oliedollars daarvoor relatief gemakkelijk werden verdiend. Aan de andere kant is tijdens zijn regime de agrarische en industriële productie van Venezuela verwaarloosd en heeft de inflatie een ongekeerde hoogte bereikt. De criminaliteit en het straatgeweld zijn volledig uit de hand gelopen en volgens Transparency International is Venezuela vandaag het meest corrupte land van Latijns-Amerika.'

Begrafenis

'Ook internationaal heeft Chávez een bijzonder actieve rol gespeeld. Hij nam het op tegen de Verenigde Staten, wat hem veel sympathie opleverde in veel ontwikkelingslanden. Hij wilde het socialisme niet alleen in eigen land verwezenlijken maar in heel Latijns-Amerika. In de loop der jaren ontpopte Chávez zich tot de absolute leider van Latijns-Amerikaans links en werd hij de natuurlijke opvolger van Fidel Castro wiens revolutionaire glans allang verbleekt was. Door middel van genereuze leningen, schenkingen en een aanstekelijke retoriek wist Chávez een alliantie te bereiken met andere links-populistische leiders in de regio, zoals Evo Morales van Bolivia, Rafael Correa van Ecuador, Daniel Ortega van Nicaragua en Cristina Fernández van Argentinië. Zij waren onder de vele Latijns-Amerikaanse leiders die de begrafenis van Chávez op 8 maart bijwoonden.'

'Socialisme van de 21e eeuw'

'Maar Chávez bemoeide zich ook rechtstreeks met interne zaken van andere landen zoals Colombia, Honduras, Mexico, Peru en Chili. Dat deed hij onder andere door linkse groeperingen in die landen rechtstreeks financieel te ondersteunen en door het beleid van de regeringen openlijk te bekritisieren. Hierdoor heeft Chávez zich minder populair gemaakt bij gematigde en rechtse regeringen in Latijns-Amerika die zijn 'socialisme van de 21ste eeuw' als een directe bedreiging voor de stabiliteit van hun landen ervoeren.'

Nieuwe bladzijde in de geschiedenis

'Hugo Chávez zal een icoonstatus onder de Latijns-Amerikaanse linkse groeperingen krijgen, die misschien binnen enkele jaren die van Che Guevara kan evenaren. Wat vast staat is dat met de dood van Chávez niet alleen Venezuela maar ook de rest van Latijns-Amerika aan een nieuwe bladzijde in zijn geschiedenis is begonnen. Chávez laat een vacuüm aan leiderschap achter dat niet eenvoudig opgevuld kan worden.'

(7 maart 2013/Patricio Silva/CH)

Prof.dr. Patricio Silva

Zie ook

- [Prof.dr. P. \(Patricio\) Silva](#)
- [Prof.dr. G.J. \(Gert\) Oostindie over dood Chávez in de Volkskrant](#)
- [Latijns Amerikastudies Geesteswetenschappen](#)
- [Centre for Latin American and Caribbean Studies](#)
- [Bolivariaanse revolutie](#)
- [Transparency International](#)

- [Global Interaction of Civilizations and Languages](#) is een van de zes profielthema's in het onderzoek van de Universiteit Leiden